

Campanya pro - Estatut

El míting de dissabte al Teatre Bartrina

El dia de Sant Jaume, a la tarda, va tenir lloc al Teatre Bartrina l'anunciat míting que la Comissió local de propaganda a favor de l'Estatut de Catalunya, va tenir cura d'organitzar.

La vasta sala del Teatre oferia un aspecte, imponentíssim. Nombrós públic hagué de quedar-se al vestíbul per ésser materialment impossible d'encabir un lloc més a la sala.

Prop les 7 de la tarda entren a l'estrada presidencial, el diputat de la Generalitat pel districte de Reus i president de la Comissió local per la campanya pro-Estatut, senyor Ignasi Iglésies, acompanyat de l'alcalde, dels altres membres de la Comissió organitzadora, del president del Centre de Lectura, oradors i altres personalitats.

El senyor Iglésies que ocupa la presidència obre l'acte amb les següents paraules:

Ciudadans: Us devem dues satisfaccions: la primera és perquè aquest acte estava anunciat per les onze del matí; però, no tenint dret a atropellar la salut del President de la Generalitat, l'Avi Macià, ens hem vist obligats a aplaçar-lo per aquesta hora, perquè poguéis anar a Gandesa, Mora d'Ebre i Falset. Per altra part, ara hauria d'ésser ja aquí, però no sabem si tardarà un quart, mitja hora, o bé una hora. Encara, doncs, que ell sigui el més indicat per presidir, en aquest moment, això ho impideix, i començarem l'acte esperant que la seva arribada no es farà esperar.

Tot seguit concedeix la paraula al senyor

JOSEP IGLESIES

Ciudadans—diu—: Som en un tomb decisiu de la nostra caminada. Estem posats en una alta collada, entremig de dos passatges, completament diferents. A una banda hi ha un camí gran, que giragoneja, entremig, hi ha un paratge, on no hi trobaríeu ni un clot d'aigua per apagar la set, i aquest paratge, ens podria donar l'imat-

ge dels set anys de Dictadura. Si damunt d'una esponja hi poseu la mà, al treure-la reacciona; doncs aiximateix, ha reaccionat el nostre poble, que després de set anys d'oprobri, al treure-li la mà de sobre, ha pres nova embranzida, i s'ha mostrat més valent i ardit que mai.

L'altre camí és bell, és alegre, és gemat. A cada pas es troba aigua amb que poder apagar la set, i aquest és el camí que seguirem, ple de benaurances. Gràcies al poble que va saber foragitar els dictadors, hem pogut albirar aquest camí que ens porta a l'assoliment de les nostres llibertats.

Com aquests camins—continua—de Prades, de la Mola, del Montsant... (en aquest moment entra a a la sala el batlle de Barcelona Dr. Jaume Aiguader i els aplaudiments que se li tributen interrompen l'orador). Com aquests camins de les nostres muntanyes, deia, el nostre camí espiritual s'alça també com en mig d'una cinglera.

La monarquia espanyola, amb la seva ignorància... (el discurs del senyor Iglésies es veu novament interromput per crits d'entusiasme i aplaudiments delirants que es tributen a l'avi Macià el qual entra al teatre i ocupa la presidència que li cedeix el senyor Ignasi Iglésies). La monarquia espanyola—continua l'orador—volia esborrar aquest camí, de roca viva; no ho logrà, però, sinó que els oprobis i les injúries feren encara més vives els sentiments del nostre poble. Volem fer-nos callar, però nosaltres cridàvem i seguïem endavant, perquè una fe cega ens empenyia, ens envaïa una gran força i sentíem com dintre del nostre cor, es mantenia aquest anheli de justícia. Prou es demostrà aleshores a Prats de Molló i si calgués també ho demostrariem ara, perquè el nostre camí espiritual és ben igual al de les nostres muntanyes, que adés giragonegen, adés són planes, puguen o baixen, però sempre arriben al cim i mai ningú no podrà impedir-ho.

El que ens demostra més la veritat d'aquesta comparació — segueix dient — és l'actuació del nostre venerable Macià, aquest home que sempre ha vist igual les coses; l'han allunyat, l'han fet sofrir, però ha mantingut sempre els mateixos ideals.

Avui s'ha arribat molt prop del cim, però falten encara algunes passes, les decisives. Sols falta per arribar-hi una cosa: depositar un sí a les urnes. De la mateixa manera que el dia 12 d'abril votàrem per la República i l'alcàngàvem, i el 28 de juny votàvem els nostres diputats, el dia 2 d'agost votarem i assolirem la llibertat de Catalunya.

Traça encara el senyor Iglésies belles imatges comparant el passat i el present de Catalunya; explica a grans trets el programa federalista tal com el concebia Pi i Margall i acaba referint-se a l'Estatut de Catalunya, dient: Fins ara us demanàvem que votessiu un home per damunt d'un altre; ara us demanem que voteu la nostra llibertat. Voteu, perquè així tindreu l'orgull de donar lliure als vostres fills, la pàtria opresa que rebéreu dels vostres pares.

Una forta ovació premia les darreres paraules del senyor Iglésies i es concedeix la paraula al senyor

BANUS I SANS

Poble de Reus—comença—: Tu que tens esperit de lliberalisme; tu que has bregat moltes vegades per la defensa de la llibertat; tu que encarnes aquest esperit demòcrata del vuitcentisme, a tu et volem parlar de l'Estatut de Catalunya; i perquè tu has defensat la teva llibertat quan algú te la volia prendre, tu que un dia vas resistir-te contra el general Zurbano, avui forçosament t'has de redreçar perquè es tracta de defensar la llibertat d'un poble, del nostre poble, de Catalunya. Avui ens trobem aquí units elements de totes les tendències polítiques; ens trobem reunits per parlar d'aquest

Estatut, encara que jo crec que ja no caldria parlar-ne, perquè és un tros de l'ànima de Catalunya.

Catalunya no preté obtenir una cosa arbitrària, preté recobrar la llibertat. Jo recordo en aquest moment una imatge simbòlica que escrivia aquell senyor ordenador de Catalunya, que es digué Prat de la Riba. Parlava del poble i el comparava amb aquests arbres que a l'hivern tenen damunt seu el pes de la neu; però que, en arribar la primavera, aquests arbres florien amb aquest sol esplèndid de la nostra terra. Nosaltres — continua — volem ésser com aquests arbres de Catalunya. La nostra llibertat ens la prengueren ja l'any 1714, amb la vinguda dels Borbons, però ha vingut un moment que ja no hem aguantat més, i tots, catalans i els altres germans, hem imposat la nostra voluntat. Hem anat tots junts, però és Catalunya la que aguantarà la República espanyola, perquè ha sofert més, i perquè els catalans sabem imposar-nos i per això es proclamà primer la República a Barcelona que a Madrid, treient així de damunt de Catalunya la corona d'espines que li havien posat.

El catalanisme ha viscut sempre. Unes vegades produint-se en formes romàntiques, però sempre va arrelar en els catalans el convenciment que amb monarquia no era de la República, i és un fet que possible la nostra lliberació, i per això hem bregat per la instauració Madrid reconeixera la nacionalitat catalana.

En aquests moments vull recordar aquests homes que en hores dures contribuïren a arrelar el catalanisme: a aquell Prat de la Riba, a Mossèn Verdaguier, que ens feu, amb la seva escritura dolça i suau, sentir la bellesa de la nostra llengua; Maragall, que cantà tan bé aquest poble; aquell gloriós Guimerà, l'ànima de Catalunya i són aquests catalans il·lustres els que

(Segueix a la pàgina 3.ª)